

21. april 2008

Henvendelse om: L81/2008 Forslag til lov om arbejdsgivers brug af jobklausuler.

PROSA anmoder om foretræde for Arbejdsmarkedsudvalget i Folketinget, fordi L81 lovliggør jobklausuler frem for at forbyde dem. I fald lovforslaget vedtages, bliver lønmodtagere stillet dårligere end i funktionærloven, idet funktionærlovens bestemmelser om kunde- og konkurrenceklausuler undergraves.

I PROSA har vi endnu engang nærlæst lovforslaget. Vi har opdaget endnu et hul, som vi gerne vil henlede arbejdsmarkedsudvalgets opmærksomhed på:

Hvor skal ansvaret for en hemmelig jobklausul placeres?

I § 2 i L81 står der, at en arbejdsgiver kun kan gøre en jobklausul gældende i forhold til en lønmodtager, hvis arbejdsgiveren har indgået en skriftlig aftale herom med lønmodtageren. Aftalen skal indeholde oplysninger om, hvorledes lønmodtagerens jobmuligheder begrænses af jobklausulen, og om lønmodtagerens ret til kompensation, jf. § 3.

Det er dog fortsat fuldt ud lovligt at indgå klausulaftaler mellem to virksomheder, omfattende alle medarbejdere, også selv om disse ikke har godkendt aftalen.

Eksempel: Arbejdsgiver A og B aftaler, at B ikke må ansætte nogen af A's medarbejdere. A laver ikke aftaler med nogen af sine medarbejdere i den anledning eller måske med en enkelt. Præcis som vi har set hemmelige aftaler praktiseret gennem nogen tid.

Den, som gør en klausul gældende, er den ansættende arbejdsgiver (B). Denne har intet ansvar over for en lønmodtager, som endnu ikke er ansat.

A har heller ikke gjort noget forkert. Det er jo ikke ham, der skal gøre aftalen gældende, og A kan jo ikke vide noget om, hvem B vælger at ansætte.

Det bliver derved alene op til B, om hemmelige jobklausuler skal håndhæves. Der bliver altså åbnet op for hemmelige klausuler, som nok er mod lovens ånd, men ikke mod dens bogstav.

Øvrige vigtige problemstillinger i L81, som arbejdsmarkedsudvalget bedes forholde sig til:

1. Lovforslaget gælder kun for jobklausuler indgået efter den 1. juni 2008. Alle de gamle jobklausuler bliver der ikke ændret på, og de skal ikke offentliggøres. De kan forlænges, og der kan komme mange nye og hemmelige til inden den 1. juni.

2. Hvis f.eks. en it-virksomhed drøfter – hvilket ofte sker i det skjulte – en sammenlægning med en andet it-virksomhed, vil det blive lovligt at lave hemmelige jobklausuler og også at håndhæve dem efter sammenlægningen.
3. Lovforslaget gælder ikke for vikarbureauer. De kan stadig stavnsbinde deres ansatte og forhindre, at de får ansættelse i nogle af de firmaer, hvor de har været vikarer. Det kan ødelægge en ellers udmærket indgang til arbejdsmarkedet.
4. Der er ingen beskyttelse af medarbejdere, som siger nej til de bindinger, som arbejdsgiveren ønsker de skal indgå aftale om.
5. Der er ingen sanktioner overfor arbejdsgivere, der fortsat laver hemmelige indbyrdes aftaler.
6. Der er stor usikkerhed om, hvad der gælder af regler, hvis man vedtager lovforslaget i dets nuværende form – også for arbejdsgivere.

Formålet med loven opfyldes ikke

Under fremsættelsen af forslaget sagde Claus Hjort Frederiksen:

Det fremgår af regeringsgrundlaget "Mulighedernes samfund" fra november 2007, at regeringen vil fremsætte et lovforslag, som sikrer, at virksomheder ikke hemmeligt og uden om de ansatte kan indgå jobklausuler, der begrænser mobiliteten på arbejdsmarkedet.

Hovedformålet med forslaget er at begrænse virksomheders brug af jobklausuler. Forslaget skal herunder hindre, at brugen af jobklausuler bliver et gratis og attraktivt alternativ til reglerne om konkurrence- og kundeklausuler i funktionærloven.

Det foreliggende lovforslag opfylder desværre ikke det af ministeren fremførte formål:

- Det sikres ikke, at virksomheder ikke hemmeligt og uden om de ansatte kan indgå jobklausuler, der begrænser mobiliteten på arbejdsmarkedet.
- Virksomheders brug af jobklausuler begrænses ikke
- Jobklausuler bliver fortsat et gratis alternativ til reglerne om kunde- og konkurrenceklausuler i funktionærloven.

Brug for skærpet lovgivning

Der er mange gange fra politisk hold blevet advaret om, at der ville blive lovgivet, hvis ikke arbejdsgiverne fjernede de hemmelige klausuler. På trods af dette er der fortsat masser af hemmelige aftaler.

PROSA vil derfor opfordre til, at det nuværende lovforslag afgørende ændres af arbejdsmarkedsudvalget, så lovforslaget ikke undergraver funktionærloven, og så brugen af jobklausuler forbydes frem for at lovliggøres. Vi vil foreslå, at sanktioner overfor arbejdsgivere, der benytter sig af jobklausuler, indføres i lovforslaget.

Med venlig hilsen

Hanne Lykke Jespersen

Faglig sekretær i PROSA